

Verksamhetsplan 2020

Innehåll

1. ÅSUBs uppdrag och styrning.....	2
2. Resurser och verksamhetsförutsättningar 2020	3
3. Aktiviteter som bidrar till de övergripande kvalitetsmålen	4
3.1 Aktiv förmedling och interaktion med centrala användargrupper.....	4
3.2 Underlätta för uppgiftslämnarna.....	5
3.3 Ökad växelverkan med samarbetspartners.....	5
3.4 Utveckla metoderna samt trygga arbetsklimatet.....	6
3.5 Teknisk förnyelse och informationssäkerhet.....	7
4. Strategiska fokusområden för verksamhetsåret	8
4.1 Horisontella fokusområden	8
4.2 Bärkraftiga välfärdssystem	9
4.3 Offentlig sektorns utveckling.....	10
4.4 Bärkraftig ekonomi och näringslivsutveckling	11
4.5 Miljö och hållbar utveckling.....	12
4.6 Övriga utvecklingsområden och -projekt.....	12
5. Publiceringsplan efter ämnesområde 2020	14

1. ÅSUBs uppdrag och styrning

Ålands statistik- och utredningsbyrås (ÅSUB) verksamhetsplan för 2020 är en sammanfattning av den planerade verksamhet som ska bedrivas under 2020. Planens första del omfattar vidareutveckling av verksamheten i form av insatser för interaktionen med användare, uppgiftslämnare och partners samt utveckling av kompetensen, metoderna och den tekniska förnyelsen för att leva upp till ÅSUBs kvalitetsmål. Den andra delen av planen lyfter fram myndighetens strategiska fokusområden och hur de förverkligas genom aktiviteter inom statistikområden, planerade uppdrag samt externfinansierade projekt. All verksamhet syftar till att bidra till fakta- och kunskapsunderlag för beslut, debatt och vidare forskning.

ÅSUB har enligt gällande lag (Landskapslag 1993:116) som uppgift att verka som officiell statistikmyndighet och utöver det även bedriva utrednings- och forskningsverksamhet. ÅSUB leds av en direktion bestående av sakkunniga samt representanter för uppgiftslämnarna och de som efterfrågar byråns tjänster. Direktionen leder och övervakar verksamheten och beslutar om ÅSUBs verksamhetsplan på basen av den vision och de övergripande mål som landskapsregeringen har ställt upp.

Landskapsregeringens fastställda övergripande vision för ÅSUB är:
"ÅSUBs roll som ledande producent av fakta och analysunderlag för den långsiktiga utvecklingen av det åländska samhället utvecklas och stärks. ÅSUBs förmåga till nytänkande och anpassning till brukarnas behov utvecklas. Kännedomen om ÅSUB som officiell statistikmyndighet och kvalificerad forskningsmiljö stärks och sprids inom relevanta miljöer inom såväl som utanför Åland."

ÅSUBs övergripande mål har FN:s grundläggande principer för officiell statistikproduktion som bas och följer Riktlinjer för europeisk statistik (European Statistics Code of Praxis). Syftet med de övergripande målen är att säkra att de resurser som huvudmannen tillför ÅSUB används på bästa möjliga sätt. De övergripande målen finns att läsa på ÅSUBs hemsida:
https://www.asub.ax/sites/www.asub.ax/files/attachments/page/overgripande_mal_for_asub.pdf.

Därtill antar direktionen ett fyraårigt verksamhetsprogram. Följande fyraårsprogram omfattar perioden 2020-2023 och behandlas på direktionens första möte 2020.

I föreliggande verksamhetsplan finns tre horisontella mål som präglar all produktion och verksamhet, nämligen genusperspektivet, hållbar utveckling samt självstyrelsen. Planen specificerar fem aktivitetsområden som stöder de övergripande kvalitetsmålen och därmed bidrar till ett kontinuerligt fokus på kvaliteten i ÅSUBs produktion. Vidare lyfter planen fram fyra tematiska fokusområden med målet att stöda åländska beslutsfattare inom offentlig och privat

sektor med kunskapsunderlag inom aktuella områden. Dessa tematiska fokusområden är bärkraftiga välfärdssystem, offentliga sektorn i utveckling, bärkraftig ekonomi och näringslivsutveckling samt miljö och hållbar utveckling. Planen inleds med en översikt över resurssituationen och myndighetens verksamhetsförutsättningar för 2020.

2. Resurser och verksamhetsförutsättningar 2020

ÅSUBs viktigaste resurs är den kvalificerade personalen. Enligt budgetförslaget kommer personalstyrkan vid ÅSUB 2020 att bestå av tio fasta heltidstjänster och motsvarande en och en halv tillfällig tjänst. Av personalens arbetade timmar har under de senaste tre åren cirka 55 procent varit täckta av ÅSUBs basbeviljning. Resterande runt 45 procent förutsätter andra intäkter genererade av olika former av uppdragsverksamhet. Relationen för finansieringskällorna beräknas vara den samma under 2020. Eftersom statistikproduktionen är ett offentligt myndighetsuppdrag finansieras i huvudsak all officiell statistik, inklusive de administrativa grundfunktionerna, den IT-infrastruktur och den kompetensutveckling som krävs för att upprätthålla rollen, av den fasta budgeten från lagtinget. Större statistikuppdrag, de mer omfattande utredningsprojekten samt forskningen finansieras av uppdragsgivarna.

Av personalens totala arbetstid beräknas under det kommande året högst 20 procent gå till övergripande planering, uppföljning, utveckling av statistiken, kvalitetssäkring, anbud, projektgenerering och externa aktiviteter samt drygt sex procent till kompetens- och metodutveckling.

En målsättning för ÅSUB är att öka långsiktigheten i produktionen genom att prioritera återkommande projekt, samt projekt som faller inom ÅSUBs prioriterade kompetensområden. För att säkerställa beslutsfattarnas mera omedelbara behov av kunskapsunderlag tillämpas ramavtal samtidigt som ÅSUB ökat användningen av modeller och analysverktyg som kan möta mera kortsiktiga analysbehov inom till exempel lagberedningen och landskapsregeringens utvecklingsarbete. ÅSUB har ingått ramavtal dels med landskapsregeringen, dels med forskningsinstitut utanför Åland.

Enligt förslaget till budget beräknas verksamhetsintäkterna uppgå till 358 000 euro. Under budgetberedningens olika faser ströks två planerade som preliminärt hade planerats till år 2020 varför ÅSUB beräknar att intäkterna under 2020 inte kommer att nå nivån i budgetförslaget, utan stanna på omkring 320 000. Sammantaget har ÅSUB likväl ändå goda förutsättningar att genomföra aktiviteter inom samtliga prioriterade fokusområden. Utvecklingsinsatser som bidrar till ÅSUBs övergripande mål prioriteras generellt.

3. Aktiviteter som bidrar till de övergripande kvalitetsmålen

ÅSUBs direktion har lyft fram fem särskilt prioriterade strategier som stöd i utvecklingsarbetet för att fylla de övergripande kvalitetsmålen. Samtliga prioriterade strategier är centrala för att bygga vidare på det starka förtroende som kännetecknar ÅSUBs verksamhet. Nedan presenteras de aktiviteter och insatser som under 2020 planeras inom respektive strategi.

3.1 Aktiv förmedling och interaktion med centrala användargrupper

Informationen om ÅSUBs statistik, produkter och en generellt ökad synlighet för ÅSUB i omvärlden har hög prioritet under året.

Den statistik ÅSUB framställer publiceras i serierna ÅSUB Statistik respektive ÅSUB Statistikmeddelande, i Statistisk årsbok för Åland och i fickstatistik. Resultatet av ÅSUBs utrednings- och forskningsverksamhet publiceras i serien ÅSUB Rapport samt i den mera kortfattade serien ÅSUB Översikter och indikatorer som även innehåller statistiska data. Publikationsserierna med rapporter och statistikmeddelanden kompletteras av ett växande antal elektroniska nyhetsmeddelanden, webbpubliceringar och databaser. Databaserna på hemsidan utgör en allt större del i informationsförmedlingen. Härtill kommer utgivning av vissa externt publicerade arbeten i form av ÅSUB-särtryck.

Myndigheten beräknas under verksamhetsåret 2020 producera 4 statistikrapporter, 54 statistikmeddelanden, Statistisk årsbok och fickstatistiken "Åland i siffror" på fem språk. Därtill planeras 32 webbpubliceringar med statistik.

Inom utrednings- och forskningsverksamheten planeras publicering av åtta utredningsrapporter. Därtill kommer ÅSUB under året att medverka i publikationer i andra institutioners serier. I serien Översikter och indikatorer planeras sex utgivningar.

ÅSUB jobbar kontinuerligt med att stärka hemsidans roll som myndighetens ansikte utåt. Aktiviteterna för att öka informationen, tydligheten och tillgängligheten på hemsidan som helhet fortgår.

ÅSUB har även ett facebookkonto där nyheter från hemsidan förmedlas samt ett twitterkonto med länkar till hemsidan för ytterligare spridning av de publicerade uppgifterna. Veckans siffra synliggör statistik och fakta som inte så ofta lyfts fram i särskilda nyhetsmeddelanden. Facebook utvecklas också för att ytterligare kommunicera ÅSUBs varumärke.

ÅSUB lägger stor vikt vid att fortsättningsvis upprätthålla en hög servicenivå när det gäller att möta efterfrågan på olika specialbeställningar av statistik och att vägleda kunderna till att hitta rätt data, både hos ÅSUB och hos andra statistikproducenter.

Liksom tidigare år ordnar ÅSUB seminarier, utbildning och andra informationstillfällen under 2020 som ett kompletterande sätt att förmedla resultaten av arbetet vid byrån. Arrangemangen sker vanligen i samarbete med uppdragsgivarna och andra intressenter. Under året kommer ÅSUB även att erbjuda presentationer om Ålands ekonomi och ÅSUBs forskningsresultat för besökare. Minst ett större seminarietillfälle ordnas där resultat från projekt presenteras för en bredare målgrupp.

Personalen kommer liksom tidigare att delta som sakkunniga i arbetsgrupper och utvecklingsprojekt för andra myndigheter och aktörer.

ÅSUB fungerar i mån av tid som handledare för forskare och studenter som genomför olika slag av studier om det åländska samhället och dess utveckling.

3.2 Underlätta för uppgiftslämnarna

ÅSUB är nyckelaktören i det åländska statistiksystemet – en väl utarbetad struktur av myndigheter, organisationer och företag som levererar eller på olika sätt hanterar den typ av data som ÅSUB bearbetar och publicerar som officiell statistik. I förbindelse med resultatpresentationer samt i samband med informationen om hemsidan informerar vi om statistikens roll i samhället för att ytterligare motivera uppgiftslämnarna. En fortsatt lyhördhet och anpassningsförmåga är nyckeln till ett produktivt statistiksystem och en respektfull samverkan.

Metoderna för uppgiftslämningen utvärderas och utvecklas kontinuerligt för att underlätta för dem som lämnar uppgifter. Utvecklingen av de tekniska lösningarna för hur grunduppgifter för statistiken samlas in har varit snabb de senaste åren. ÅSUB träffar regelbundet representanter för olika uppgiftslämnargrupper och deras organisationer för att upprätthålla en dialog med dem om förändringar inom uppgiftslämmandet och inom statistiken generellt. Möjligheterna att leverera statistiska uppgifter från administrativa system utökas fortlöpande. Under 2020 förbereds och introduceras nya förfaranden för insamling av den kommunala statistiken.

Under 2020 fortsätter utvecklingen av möjligheterna att lämna in uppgifter via säkra elektroniska formulär. Under 2018 introducerades en ny programvara för säker dataöverföring till vilken all inlämning av individdata stegvis styrs. Under året görs fortsatta informationsinsatser om den säkra kanalen riktade till uppgiftslämnarna.

I enlighet med respektive statistiklag och det övergripande ramavtalet mellan ÅSUB och Statistikcentralen och andra statistikmyndigheter i riket utbyts statistik och mikrodata mellan statistikmyndigheterna för att minska uppgiftslämnarbördan samt insamlingskostnaderna.

3.3 Ökad växelverkan med samarbetspartners

För ÅSUB är ett aktivt samspel med partners inom och utanför Åland såväl inom statistikproduktionen som inom utrednings- och forskningsverksamheten av stort

värde. Genom nätverken kan ÅSUB knyta till sig kompetensområden som organisationen inte täcker in själv, utveckla den egna kompetensen, öka synligheten för Åland inom och utanför landskapet samt generera ny projektefterfrågan och användning av ÅSUBs data.

Inför 2020 är tillsvidare landskapsregeringen, Ams, Ålands ombudsmannamyndighet, Ålands Näringsliv, Ålands gymnasium och Ålands fredsinstitut uppdragsgivare och partners inom Åland.

För att ta tillvara och utveckla ÅSUBs kompetenser prioriterar myndigheten även samarbetet med institut utanför Åland. Under året kommer ÅSUB bland annat att utföra projekt på uppdrag av och i samarbete med Statistikcentralen, Statisticon, Ruraliainstitutet vid Helsingfors Universitet samt Nordregio. I samarbete med Statistikcentralen utvecklas flera av de statistikområden där myndigheterna utbyter uppgifter. En ny samarbetsform introducerades under 2018 då forskningschef Jouko Kinnunen blev gästforskare hos Ruraliainstitutet vid Helsingfors universitet. ÅSUB blir därigenom synligare inom akademien i Finland och får ökad tillgång till universitetets kunskapsresurser, däribland vetenskapliga journaler.

Personalen representerar Åland i det nordiska samarbetet, framför allt inom statistikverksamheten och inom det regionalpolitiska forskningsområdet. ÅSUB deltar i de nordiska chefsstatistikernas mötesverksamhet och i det nordiska nätverkssamarbetet inom ett flertal statistikområden. Under 2016 inleddes ett utökat samarbete mellan Nordens fyra små statistikbyråer, Färöarna, Grönland, Island och Åland. Kontakterna fortsätter under året. Vidare levererar ÅSUB data om Åland till FN:s statistikbyrå. Personalen deltar även i annat internationellt forskningssamarbete och i internationella nätverket.

Efterfrågan på ÅSUBs personal som föreläsare, presentatörer och liknande aktiviteter utanför Åland utgör ett viktigt led i utvecklingen av synligheten för ÅSUB och Åland utanför landskapet.

3.4 Utveckla metoderna samt trygga arbetsklimatet

ÅSUBs verksamhet är till betydande delar forskningsbaserad och kräver gedigen metod- och databearbetningskunskap hos de anställda. Arbetsuppgifterna förutsätter god kännedom om för verksamheten relevant vetenskaplig teoribildning samt om utvecklingen av metoderna inom området. Personalens kompetens och kunnande är nyckeln till produktionen och utvecklingsarbetet inom ÅSUB.

Med medarbetarsamtalen som grund ställs personliga mål upp för kompetensinsatserna under året. Målet är att alla inom personalen får möjlighet att förkovra och uppdatera kunskaperna genom att delta i minst ett arrangerat utbildningstillfälle. Generellt kommer externa kurser med inriktning på statistisk analys, ekonometrisk analys, ekonomiskt modeller, visualisering, tillgänglighet och offentlig ekonomi att vara aktuella under året. Under 2020 görs fortsatta riktade insatser med målet att ha en generellt hög kunskap om informationssäkerheten

inom verksamheten. Därtill bereds tid för personalen för självstudier i syfte att utveckla metodiken och användningen av programvaror i statistikproduktionen och inom forskningen. Varje medarbetare tar även ett eget ansvar för lärandet inom ramen för ÅSUBs kompetensutvecklingsprogram.

ÅSUBs praxis med interna seminarier för metodutveckling och spridning av projektresultat fortsätter. Medarbetare som deltar i externa utbildningar delar med sig för ÅSUBs övriga personal. Vid större projekt håller ÅSUB interna uppstarts-, process- och slutseminarier. De interna seminarierna säkerställer att kunskaper och metoder tas till vara i projekten samt att resultaten kvalitetssäkras.

Den mångfald i kompetenser, erfarenheter och kunskaper som finns i personalstyrkan har gett en god grund för ett dynamiskt arbetsklimat där de kompletterande styrkorna och kunnandet på ett fruktbart sätt bidrar till utvecklingen av verksamheten. Målet är att fortsättningsvis organisera arbetet så att gruppdynamiken och det öppna arbetsklimatet stimuleras. Som ett led i det här arbetet ordnas en utvecklingsdag under året med aktiviteter som bidrar till gruppandan.

ÅSUBs medarbetare kommer i kompetensutvecklande syfte därtill att i mån av tid medverka som författare i internationella vetenskapliga publikationer.

3.5 Teknisk förnyelse och informationssäkerhet

ÅSUBs verksamhet är starkt beroende av en modern IT-infrastruktur som möjliggör en fortlöpande effektivisering inom produktionsprocesserna.

Processen med att erbjuda nya användarvänliga webbformulär och uppgiftsinlämningsverktyg fortsätter via den säkra kanal som ÅSUB erbjuder.

Tillämpningen av Statistikcentralens mikrosimuleringsmodell SISU inom forskningsprojekten och som analysverktyg för landskapsregeringens utvecklingsarbete och lagförslag fortsätter. ÅSUB följer utvecklingen av programvaran och bidrar till dess utveckling inom områden som berör Åland.

Utvecklingen av SQL-databaserna fortgår. Mikrodata från nya statistikområden förs över till SQL och databaserna systematiseras samtidigt som kompetensen inom området breddas inom ÅSUB. Betoningen på dataskyddet inom statistikframställningen kommer att även under 2020 att vara ett högt prioriterat område.

ÅSUB använder den för landskapsförvaltningen framtagna IT-strategin till de delar som den är tillämpbar inom ÅSUBs verksamhet. ÅSUBs IT-plan uppdateras och personalens datorer förnyas i enlighet med planen. ÅSUB har sedan november 2019 en helt egen filserver med krypterat informationsflöde och möjlighet att logga aktiviteterna.

4. Strategiska fokusområden för verksamhetsåret

De strategiska fokusområdena har som mål att stöda åländska beslutsfattare inom de samhällsområden där förändringsarbete är aktuellt under året. I följande avsnitt av verksamhetsplanen lyfts förnyelsearbete, större projekthelheter och statistik som inte publiceras årligen fram specifikt, medan den kompletta publiceringsverksamheten med samtliga statistikprodukter och utredningsrapporter framgår av publiceringsplanen i bilagan.

Under varje fokusområde återges det som är aktuellt inom den officiella statistiken först och därefter presenteras årets projekt inom utrednings- och forskningsverksamheten. För uppdragsverksamheten gäller generellt att en förutsättning för att projekten ska kunna genomföras är att de beviljas medel och kan finansieras av uppdragsgivarna.

4.1 Horisontella fokusområden

Tre horisontella fokusområden genomsyrar hela verksamheten, nämligen genusperspektivet, hållbar utveckling samt självstyrelsen.

Genusperspektivet

När det gäller statistik som berör befolkning och arbetsmarknad redovisas uppgifter efter kön alltid då det är möjligt och relevant. Könsperspektivet beaktas därutöver liksom tidigare i all relevant statistik. Vid varje projekt bedöms särskilt om frågan som utreds har ett genusperspektiv som bör synliggöras. Därutöver producerar ÅSUB särskilda produkter och rapporter för att belysa situationen för kvinnor och män på Åland. Under 2020 påbörjas en ny upplaga av fickstatistiken "På tal om jämställdhet" där utvecklingen av jämställdheten inom olika samhällsområden sammanfattas.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling ska beaktas i ÅSUBs dagliga verksamhet. ÅSUB är delaktig i det åländska nätverket Bärkraft.ax och hållbarhetsperspektivet synliggörs i alla projekt där frågan är av betydelse.

Temaområdet om hållbar utveckling på ÅSUBs hemsida utvecklas i riktning mot att täcka in allt fler av FN:s fastställda indikatorer för de 17 globala målen för hållbar utveckling. Inom temaområdet sammanfattas även de statistiska indikatorerna för landskapets Utvecklings- och hållbarhetsagenda.

Under året kommer ÅSUB att fortsätta förnyelsen av den samhällsekonomiska numeriska jämviktsmodellen. Det utvecklingsarbete som inleddes under 2018 möjliggör att modellen kan användas för scenariieberäkningar för Ålands växthusgasutsläpp. Även andra miljö- och energiindikatorer utvecklas i modellen.

Självstyrelsen

ÅSUBs produktion har som övergripande fokus att beakta självstyrelseorganens behov och verksamhetsområden i den löpande produktionen. Det innebär att ÅSUB även under 2020 prioriterar självstyrelsemyndigheternas behov av underlag för lagberedning, budgetering, verksamhetsutveckling samt strategiska beslut. En statistik över de förtroendevalda i kommunerna tas fram i samarbete med Ålands kommunförbund.

Temaområdet Åland i världen på hemsidan utvecklas vidare med statistik som jämför Åland med länder och regioner i Norden och internationellt.

4.2 Bärkraftiga välfärdssystem

En uppgift för det offentliga Åland är att hitta strukturer och system som tryggar välfärden för ålänningarna långsiktigt.

Den allt ökande tillgången på mikrodata förbättrar möjligheterna att belysa situationen för individen i samhället ur många perspektiv. Inom *befolkningsstatistiken* inriktas förnyelsearbetet på att utveckla publiceringarna och databaserna så att informationsinnehållet och funktionaliteten förbättras. Projektet att producera mer omfattande statistik om familjer och hushåll utgående från registeruppgifter fortsätter.

Arbetet med att utveckla statistiken om *sociala* transfereringar och socialservicens resurser och utnyttjande fortsätter.

Statistiken om *hälsa och sjukvård* utökas genom mer frekvent användning av uppgifter från Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) och från Institutet för hälsa och välfärd (THL). Utökade uppgifter inom området tillgängliggörs på hemsidan.

Integrationsperspektivet finns med inom flera statistikområden, till exempel *befolkningsstatistiken* och *arbetsmarknadsstatistiken* där det är av intresse att kunna visa de inflyttades sysselsättning och arbetslöshet. Därutöver kommer ÅSUB under våren 2020 att färdigställa den enkätundersökning med fokus på samtliga inflyttade som underlag för integrationsarbetet i landskapet. ÅSUB publicerade en motsvarande studie 2014.

Den undersökning av upplevd diskriminering som gjordes 2010 följs upp med en ny kartläggning av förekomsten av upplevd diskriminering samt om kännedomen om det rättsliga skyddet mot diskriminering. Kartläggningen jämför situationen med läget för tio år sedan men anpassas även till den utveckling som skett under perioden och utgör en sådan oberoende undersökning som Ålands ombudsmannamyndighet enligt lagen är ålagda att låta göra.

ÅSUB fortsätter att öka användningen av mikrosimuleringsmodellen SISU för olika kalkyler över skatter, avgifter och sociala förmåner. Det finns också ett fortsatt behov av att vidareutveckla modellen för att bättre beakta den åländska lagstiftningen. ÅSUB kommer att studera de särskilt utsatta närmare på beställning

av landskapsregeringens socialvårdsbyrå.

ÅSUB har i ett forskarkonsortium med Pellervo forskningsinstitut och Merit Economics lämnat anbud på en studie om klimatpolitikens fördelningseffekter. Studien kombinerar makroekonomiska modeller med mikrosimulering. Om konsortiet vinner upphandlingen kommer studien att genomföras under första delen av år 2020.

ÅSUB har i slutet av 2019 påbörjat en utvärdering av Ålands arbetsmarknads- och servicemyndighet (Ams). Utvärderingen ska ge underlag för en fortsatt utveckling av verksamheten vid Ams med ett kundorienterat fokus.

En jämställdhetsbilaga till landskapets budget utarbetas som underlag för landskapets jämställdhetsarbete.

4.3 Offentlig sektorns utveckling

En målsättning inom det här fokusområdet är att producera statistik som beskriver hela den åländska offentliga sektorn samt transaktioner och transfereringar som finns inom sektorn.

När det gäller *offentliga sektorns ekonomi* bevakar ÅSUB hur insamlingen och vidarerapporteringen av uppgifter om den kommunala ekonomin påverkas av att ett nytt kommuninformationsprogram introduceras och Statskontoret tar över statistiken från Statistikcentralen från statistikåret 2021. Förberedelserna av de nya förfarandena i statistikframställningen som förnyelsen för med sig sker i samverkan med kommunsektorn och Åda ab. Bevakningen av hur statistikinsamlingen för kommunerna utvecklas görs i dialog med kommunerna i anslutning till att ekonomisystemen förnyas inom kommunsektorn på Åland.

Även inom *lönestatistiken* följer ÅSUB förnyelsen av hur uppgifter om lönerna ska lämnas in då det nya inkomstregistret börjar tillämpas även för lönestatistikframställningen.

Inom området *utbildning* fortsätter utvecklingen av det SQL-baserade databassystemet. ÅSUB bevakar förnyelsen av det finländska systemet för uppgiftsinsamling på utbildningsområdet och de konsekvenser det får för statistikframställningen. ÅSUB utvärderar resultatet av utbytet av individdata över gränserna inom ramen för Nordic Mobility-projektet, för att se vad det innebär för möjligheter att producera statistik om befolkningens utbildningsnivå utan de stora brister beträffande utländska examina som examensregistret för närvarande har. Lärarstatistiken som produceras vart tredje år samlas in och publiceras under året.

Inom området *kulturstatistik* börjar biblioteksstatistiken samlas in med det nya system som har utvecklats i samverkan med kulturbyrån vid landskapsregeringen.

Utvecklingen av statistiken om *rättsväsendet* fortsätter under året.

Inom ramavtalet med landskapsregeringen kommer det fortsättningsvis att finnas viss beredskap för analyser som stöd för aktuella reformer av den offentliga sektorns organisation och finansiering, såsom landskapsandelarna till kommunerna.

4.4 Bärkraftig ekonomi och näringslivsutveckling

En bärkraftig utveckling förutsätter att ekonomisk utveckling går hand i hand med miljöhänsyn och långsiktiga sociala hänsyn, vilket i sin tur förutsätter ett mångsidigt kunskapsunderlag för beslutsfattandet.

Inom *företagsstatistiken* fortsätter sammanställningen av omsättningsstatistik för den privata sektorn på Åland, statistiken har beställts av Ålands näringsliv.

Inom *byggande och boende* fortsätter utvecklingen av statistiken med hjälp av de mikrodata om bostads- och byggnadsbeståndet som ÅSUB numera har tillgång till. Hyresstatistiken som produceras vartannat år samlas in och publiceras under året.

Inom området *transport och kommunikationer* utvecklas statistiken om fordonsbeståndet.

För statistiken om *jordbruket* är ett utökat samarbete med landskapsregeringen aktuellt för att trygga datatillgången samt för att dra nytta av de register som finns i så hög grad som möjligt.

Statistiken om de *kulturella och kreativa näringarna* följs upp med uppdaterade siffror.

Inom *turismstatistiken* förnyas insamlingsförfarandena i samverkan med uppgiftslämnarna.

På grund av att skatteförvaltningen för närvarande inte kan ta fram data om skattegränshandeln reduceras *varuhandelsstatistiken* till att omfatta enbart den direkta utrikeshandeln.

Inom områdena *sjöfart, industri, konsumentprisindex* samt *finansiering och försäkring* fortgår statistikproduktionen och publiceringarna i samma omfattning som tidigare.

Den stora Tillväxtstudie som ÅSUB genomförde 2019 följs under året upp med flera aktiviteter. Dels har ÅSUB beredskap att fortsätta informera om de trender och resultat som studien utmynnade i. Dels görs en omfattande studie om utbildnings- och arbetsmarknadsbehovet fram till 2035 som tar avstamp i de trender och tendenser som framträdde i tillväxtstudien och som har betydelse för arbetsmarknadens utveckling. Det framtida arbetsmarknadsbehovet analyseras med barometerdata, modellanalys och olika scenarier som grund.

Vidare kommer ÅSUB att tillsammans med Ålands Fredsinstitut göra en uppföljning av EU-medlemskapets konsekvenser för Åland. Utredning genomförs under åren 2020-2021. ÅSUBs bidrag till studien har fokus på rörligheten av varor,

tjänster och personer samt på utvecklingen av Ålands befolkning och arbetsmarknad under EU-medlemskapet.

En översikt över konjunkturläget publiceras i en utredningsrapport under våren. Därutöver ges två konjunktursammanfattningar i serien Översikter och indikatorer ut, en i början av året samt en i samband med den politiska behandlingen av landskapets budget under hösten.

I januari 2017 inleddes ett sjuårigt projekt som omfattar en löpande utvärdering av Landsbygdsutvecklingsprogrammet för landskapet Åland för perioden 2014-2020. Uppdraget utförs i samarbete med Nordregio som har huvudansvaret för projektet. Utvärderingen har som syfte att analysera och utvärdera programåtgärdernas påverkan, effektivitet och ändamålsenlighet för landsbygdsutvecklingspolitiken och sträcker sig över åtta budgetår. I början av 2020 utarbetas en tematisk utvärderingsrapport med målet att kunna bidra även till politiken för jordbrukets och landsbygdsnäringsarnas utveckling under inkommande programperiod.

Arbetsmarknadsbarometern för 2020 görs som brukligt under våren.

4.5 Miljö och hållbar utveckling

Hållbar utveckling är prioriterat på alla nivåer inom samhällets alla områden och på en rad olika arenor i dagsläget.

Inom området *miljö och energi* fortsätter produktionen av avfallsstatistik på uppdrag av landskapsregeringens miljöbyrå. Därtill publiceras samlade uppgifter som belyser hållbar utveckling i serien Översikter och indikatorer.

Allt eftersom tillgången på miljödata utvecklas kommer även statistiken om olika miljöaspekter att kompletteras och temaingången hållbar utveckling utökas.

ÅSUB deltar tillsammans med Ruraliainstitutet, Villmanstrands tekniska högskola och Naturresursinstitutet LUKE i en studie om koldioxidneutrala regioner. Studien slutförs under våren 2020. Studien använder Södra Savolax som fallstudieregion men kommer att producera grunddata för alla regioner i landet. Den allmänna jämviktsmodellens utsläppsmodul användes för första gången i den tillväxtstudie som ÅSUB genomförde 2019.

4.6 Övriga utvecklingsområden och -projekt

Även inom andra statistikområden finns behov av utveckling för att kunna få fram mera relevanta data, aktuella och jämförbara data.

Statistisk årsbok förnyas grafiskt medan innehållet genomgår endast mindre förändringar.

Arbetet med att utveckla statistik baserad på koordinater liksom att publicera mera omfattande data i kartformat förs vidare under året efter att programvaran uppdaterades 2018.

Hemsidan utvecklas med ytterligare databaser och hållbarhetsindikatorerna utökas med en särskild sammanställning av statistiska indikatorer för utvecklings- och hållbarhetsagendan.

ÅSUB fortsätter att leverera statistik till utomåländska aktörer med utgångspunkt i överenskommelser och förfrågningar, främst till Statistikcentralen och rikets övriga statistikmyndigheter, det nordiska statistiksystemet och FN:s statistiska avdelning. Ålands synlighet inom den nordiska statistiken utvecklas i samarbete med Statisticon som är ansvarig leverantör till Nordiska ministerrådet.

ÅSUB försöker så långt resurserna medger att bevaka att riktiga, relevanta och aktuella siffror om Åland används och att Ålands status framgår korrekt i samband med att uppgifter publiceras internationellt.

Inom utredningsverksamheten kommer ÅSUB att i enlighet med tidigare praxis ta sig an andra utredningsuppdrag, såvida efterfrågan inom de prioriterade fokusområdena inte fyller hela kapaciteten. Såsom tidigare prioriteras projekt som fyller flera av följande kriterier:

- projekt inom det samhällsekonomiska området
- återkommande projekt
- projekt som omfattar hela Åland och inte endast någon eller några kommuner/organisationer
- projekt som utvecklar ÅSUBs verksamhet, metoder eller kompetens

Prioriteringarna mellan uppdragen följer i övrigt ÅSUBs fastställda uppdragspolicy.

5. Publiceringsplan efter ämnesområde 2020

Ämnesområde	Publikation	Publikationstyp	Prel./ slutliga uppgifter
Allmän	Åland i siffror 2020 (fem språk)	Fickstatistik	
	Statistisk årsbok för Åland 2020	Årsbok	
Arbetsmarknad	Arbetslöshetsituationen december 2019	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen januari 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen februari 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen mars 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen april 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen maj 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen juni 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen juli 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen augusti 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen september 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen oktober 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Arbetslöshetsituationen november 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Sysselsatt arbetskraft 2018	Statistikmeddelande	Slutliga
Befolkning	Befolkningen efter huvudsaklig verksamhet 2019	Webbpublicering	Prel.
	Invånarantalet 31.12.2019	Webbpublicering	Slutliga
	Befolkningsrörelsen 2019, preliminära siffror	Webbpublicering	Prel.
	Befolkningsrörelsen första kvartalet 2020	Webbpublicering	Prel.
	Befolkningsrörelsen andra kvartalet 2020	Webbpublicering	Prel.
	Befolkningsrörelsen tredje kvartalet 2020	Webbpublicering	Prel.
	Befolkningens språk, födelseort och medborgarskap 2019	Webbpublicering	Slutliga
	Befolkningens åldersstruktur 2019	Webbpublicering	Slutliga
	Invånarantalet i byar och stadsdelar 2019	Webbpublicering	Slutliga
	Befolkningsrörelsen 2019, slutliga siffror	Webbpublicering	Slutliga
	Flyttningsrörelsen 2019	Webbpublicering	Slutliga
	Befolkningen 2019	Statistikrapport	Slutliga
	Familjer och hushåll 2019	Statistikmeddelande	Slutliga
Boende	Bostäder och boendeförhållanden 2019	Statistikmeddelande	Slutliga
	Aktiebostadsöverlåtelser 2019	Webbpublicering	Slutliga
	Hyror 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
Byggande	Byggandet 2019	Statistikmeddelande	Slutliga
	Fastighetsöverlåtelser 2019	Webbpublicering	Slutliga
Företag	Bokslutsstatistik för företag 2018	Statistikmeddelande	Slutliga
	Företagsstatistik 2019	Webbpublicering	Slutliga
	Koncernstatistik 2018	Webbpublicering	Slutliga
Handel	Utrikeshandel med varor 2019	Statistikmeddelande	Slutliga
Hälso- och sjukvård	Besök och vård dagar inom hälso- och sjukvården 2019	Webbpublicering	Slutliga
Jord- och skogsbruk, fiske	Sålda lantbruksprodukter 2019	Webbpublicering	Slutliga
Konsumentprisindex	Konsumentprisindex december 2019	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex januari 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex februari 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex mars 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex april 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex maj 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex juni 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex juli 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex augusti 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex september 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex oktober 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Konsumentprisindex november 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
Kultur	Biblioteksverksamhet och bokproduktion 2019	Webbpublicering	Slutliga
Löner	Lönestatistik för offentliga sektorn 2019	Statistikrapport	Slutliga
Miljö och energi	Indikatorer för FN:s 17 globala hållbarhetsmål	Webbpublicering	Slutliga
Nationalräkenskaper	Nationalräkenskapsdata 2018	Statistikmeddelande	Slutliga

Ämnesområde	Publikation	Publikationstyp	Prel./ slutliga uppgifter
Offentlig ekonomi	Kommunernas och kommunalförbundens budgeter 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Kommunernas bokslut 2019, prelim. uppgifter	Statistikmeddelande	Prel.
	Prisindex för den kommunala basservicen på Åland	Statistikmeddelande	Slutliga
	Kommunernas och kom. förbundens ekonomi och verksamhet 2019	Statistikrapport	Slutliga
Rättsväsende	Kommunernas skattesatser 2021	Webbpublicering	Slutliga
	Brott som kommit till polisens kännedom 2019	Webbpublicering	Slutliga
Sjöfart	Sjöfartsstatistik 2019	Statistikmeddelande	Slutliga
Socialväsende	Verksamheten inom kommunernas socialtjänst 2019	Webbpublicering	Prel.
Transport och kommunik.	Trafikolyckor 2019	Webbpublicering	Slutliga
	Trafikolyckor fjärde kvartalet 2019	Webbpublicering	Prel.
	Trafikolyckor första kvartalet 2020	Webbpublicering	Prel.
	Trafikolyckor andra kvartalet 2020	Webbpublicering	Prel.
	Trafikolyckor tredje kvartalet 2020	Webbpublicering	Prel.
	Motorfordon 2019	Webbpublicering	Slutliga
	Turism	Inkvarteringsstatistik för hotell 2019	Statistikmeddelande
Inkvarteringsstatistik för hotell, januari 2020		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, februari 2020		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, mars 2020		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, april 2020		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, maj 2020		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, juni 2020		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, juli 2020		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, augusti 2020		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, september 2020		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, oktober 2020		Statistikmeddelande	Prel.
Inkvarteringsstatistik för hotell, november 2020		Statistikmeddelande	Prel.
Inresande till Åland 2019		Statistikmeddelande	Slutliga
Utbildning	Statistik över gästhamnarna 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Turiststatistik 2019	Statistikrapport	Slutliga
	Avlagda examina 2019	Statistikmeddelande	Slutliga
	Grundskolan hösten 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Utbildning efter grundsk. samt vid Högskolan på Åland ht 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Studenter utanför Åland 2019	Webbpublicering	Slutliga
	Utbildning som inte leder till examen 2019	Webbpublicering	Slutliga
Val	Fortsatta studier för de utexaminerade på gymnasienivå 2018	Webbpublicering	Slutliga
	Lärare 2020	Statistikmeddelande	Slutliga
	Förtroendevalda 2020	Webbpublicering	Slutliga
Översikter och indikatorer	Ekonomisk översikt hösten 2020	Översikter och indikatorer	
	Hållbar utveckling 2020	Översikter och indikatorer	
	Inkomstfördelning och välfärd 2020	Översikter och indikatorer	
	Konjunkturindikatorer 2019	Översikter och indikatorer	
	Kvinnor och män i samhället	Översikter och indikatorer	
Utredningsrapporter	Kulturella och kreativa näringar	Översikter och indikatorer	
	Konjunkturläget våren 2020		
	Utvärderarnas tematiska årsrapport för LBU-programmet 2020		
	Enkätundersökning bland inflyttade på Åland		
	Arbetsmarknadsbarometern 2020		
	Utvärdering av Ams 2020		
	Undersökning om diskriminering 2020		
Utbildnings- och arbetsmarknadsbehovet 2035			
Förändringar av Ålands demografiska struktur under EU-medlemskapet			

ÅLANDS STATISTIK OCH UTREDNINGSGBYRÅ

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en fristående enhet vars huvuduppgift är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva kvalificerad utrednings- och forskningsverksamhet.

ÅSUB producerar fortlöpande aktuell statistik inom en rad olika samhällsområden. Tyngdpunkten i analysverksamheten utgörs av utredningar inom det ekonomiska-politiska området. Statistiska sammanställningar publiceras regelbundet i serierna ÅSUB Statistik och ÅSUB Statistikmeddelande, medan serien ÅSUB Rapport innehåller utredningar, analyser och annan information om Ålands ekonomi och samhälle.

Mer information om verksamheten och publikationer finns på ÅSUB:s hemsida www.asub.ax

ÅLANDS STATISTIK- OCH
UTREDNINGSGBYRÅ